

BARCS és VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Megjelenik hetenkint egyszer:
vasárnap.

Felolós szerkesztő és kiadó
Skribanek Géza.

Egész évre 8 kor. félévre 4 kor. negyedévre 2 kor.
Nyilttér sora 40 fillér
Hirdetések nagyság szerint

Községünk fejlődésének akadályai.

Barcsnak előnyös földrajzi fekvése, megad minden kelléket, hogy nemcsak a vármegye, hanem az egész Dunántúl első helyei közé emelkedjék. Valóban 10—15 év előtt, mindenki amerikai gyorsaságu lendületet észlelhetett. Sokan már közelinek tartották az időt, midőn Barcsot e ponton üdvözölhetik. Élénk kereskedelme, iparvállalatai, füstölgyő gyár-kéményei, óriási vasuti és vízi forgalma a legszebb jövőt jósolták.

Mondhatjuk, semmiből lett nagygyá. Az állam mostohaként bánt vele. A szomszéd helyek irigy szemmel nézték rohamos haladását s ha lehetett volna, békóba verték volna lábait. De a község nem csüggedt. Mindent megmozgatott, hogy hivatalok, középületek idehelyezésével hivatalosan is elfoglalja azon posztot, mely méltán megilleti. Szolgabíró, járásbíró, községi kórház stb. voltak a jelszavak, melyek után indult. Sikerült a vármegye figyelmét ideterelni, járási székhelyet felállíttatni, megnyervén jóindulatát a járásbíró kérdésében is. Szóval reményünk volt, hogy a slavoniai h. é. v. kiépülése következtében elterelt forgalmat más úton rekompenzáljuk.

Ha ma körülnézünk, sajnálatl észleljük, hogy az ige nem vált testté. Jársbírógunkat a minisztertanácsban — eltemették, mert „a határszéli kisváros fejlődése megakadt.”

Sőt a rivalis szomszéd a halotti harangok kongatása közben már meglevő életképes szolgabírógunknak is készíti a sirt. Kész kórházépületünket nem adhatjuk át rendeltetésének. Mintha láthatatlan szellemek üznék velünk játékukat. Rút kezek éjjelen keresztül rombolják le, a mi hosszas fáradsággal készül.

Világos, hogy a természetes fejlődés megakasztása nem a véletlen műve, hanem tervszerűen történik. Megbocsáthatónak tartanók még a kölönözök utba hajgálását is, ha ez közérdekből történnék s rugója nem a szereplési viszketegség, vagy a még ennél

súlyosabb beszámítás alá eső önzés volna. Am sajnós, nem az elveks meggyőződés szentsége, sem a nézetek tisztasága szolgál a közérdekbe ütköző machinatiók alapjául. A tények és esetek ismerete mindenkit meggyőz, hogy kizárólag némelyek beteges — feltünesi vágya, személyes ellen vagy rokonszenve, s alacsony anyagi érdeke miatt kell, községünknek a reá oly fontos, mondhatjuk életbevágó intézményektől elesni.

Ime itt a járásbíró kérdés. Minden gyerek tudja, hogy a volt miniszter felhívására a község már a telket is kijelölte. De korezmáros nélkül csinálta a számadást, mert a járásbírógát a templomtérre, nem pedig egy nagyhangú polgártárs boltja mellé tervezte. Nosza kezdődött a fellebbezések korszaka. Sajnos a miniszterium a hely kellő ismerete hiányában, az irka-firkákat figyelemre méltatta. Sikerült ezzel az ügyet addig húzni, halasztani, míg az időközben változott miniszterium említett indokolással, az egészet irattárba tette. Nem-e magánérdek martalékává esett, községünk fejlődése?!

Avagy tiszta meggyőződésből fakadónak tekinthetjük-e az annak idején a Stadelmann-féle ház megvásárlása ellen indított mozgalmat? Mindaddig, míg a község ennek telkére a járásbírógát tervezte, e ház drága, rozoga, a községre háramló terhek nagyok s elviselhetetlenek voltak. De mindjárt változott a felfogás midőn ez más közczélra kellett. A különben egészséges terv korábbi ellenzői lettek most a legbuzgóbb hivek. Persze ez által ama telek, egyszer s mindenkorra alkalmatlanná vált a járásbírógát czéljaira.

De menjünk tovább. Nézzük csak mily frivol játék üzetik a község érdekeivel a kórház kérdésében. Tudvalevő, hogy a képviselőtestület 2 év előtt, nagyon helyesen kórházi czélokra megvásárolta a volt Vincze-féle házat 15000 koronáért. Az eszmét mindenki helyeselte s mindenki örült, hogy községünkben ily humanus czélu intézmény létesül. Am most, midőn a magától tör-

lesztődő berendezési költségek kiutalványozásáról van szó, ébred fel a szunnyadó lelkiismeret. Nincs szándékunkban e késői ébredést a kórházból rendezésének s az orvosi bankettre szóló meghívó elmaradásának tulajdonítani. De tény, hogy a főrendező nyilvánosan, — személyes érzelmeire hivatkozva, — dicsekszik, hogy körorvosunk a nemes eszméjét meghiusítja. Hekuba, hogy a vételre fordított 15000 korona nem gyümöleszik. Hisz ez csak a község kára.

A kár azonban nem szorítkozik pusztán az anyagiakra. Igen súlyosan érint bennünket erkölcsi szempontból is. Milyen véleménynyel lehetnek rólunk a központban, hol az egész kórházügyet ismerik s érthetetlennek találják, a közérdek személyes érzelmek miatt való oldalbarugását. Mit gondolhatnak rólunk, ha a községünk visszavetését eredményező miniszteri indokolás czáfolása helyett, egy gyászvitéz, a megyegyűlésen, tehát nyilvánosan tulliczítálja azt, csak hogy boszuját kielégítvén, czélját érje. Vidéki megyebizottsági tagnak, főorvosnak, tanfelügyelőnek kellett a szennyes tajtéket lemosni. Ezeknek kellett a fészket moeskoló madarat figyelmeztetni, hogy gazdasági fejlettségünkre való hivatkozással tavaly eszközölt takarékpénztári gründolása nincs összhangban a hanyatlást ecsetelő fejtegetéseivel.

Naiv emberek! Összhangot, következetességet keresnek, hol az önzés ütött tanyát. Haladást várnak, midőn itthon enyhe eszköz, ha csak a gyermeket öntik ki a fürdővel. Ideális eszmék megvalósítását remélik, mikor a stréberség ólomsúlylyal nyom el minden nem tőle kiinduló, ha még oly üdvös mozgalmat is.

Hogy mindennek a község — a még oly czéltudatos vezetés daczára — vallja kárát, azt a felhozott példákban mindenki láthatja. Pedig meggondolhatnák az akadémikusok, hogy hangzatos frázisokkal s erkölcsi alap nélkül csak ideig-óráig lehet a közvéleményt tévutra vezetni. Községünk, mely a mindenütt tapasztalható gazdasági depressió köze-

pett is, élénk bizonyosságát adta életképességének, az idők javulással tudni fogja, kik dobálták rá a követ, mikor joggal minden polgára vállvetett pártfogását igényelhetette.

H i r e k.

— **Barcs érdekei a megyei közgyűlésen.** Mult számunkban már megírtuk, hogy a vármegyei gyűlés állandó választmánya javaslatára — Barcs községet — a kórházügyben új határozathozatalra utasította. Mint pótlólag értesülünk, ezen határozat egyöntetűségét egy helybeli megyebizottsági tag felszólalása zavarta meg. Felszólalásában községünknek úgy erkölcsileg, mint anyagilag oly züllött képét festette, mely nemesak a helybeli, hanem a többi járásbeli bizottsági tagoknak is élénk visszatetszést szült. Dr. Kriszt Béla, dr. Piszár Antal s a vármegye tisztí főorvosa és a kir. tanfelügyelő egymásután keltek fel és tárgyilagossággal ellensúlyozták felszólaló valótlan érveléseit. Amily örvedetes, hogy vármegyénk vezérő férfiai községünk iránti jóindulatuknak kifejezést adtak, ép oly sajnálatra méltó volt az incidens, a melynek alkalmával ez történt.

— **Nyári multság.** A baresi m. kir. dohánybevéltő hivatal munkásnői a baresi kórház alaptőkéje gyarapítására f. évi augusztus hó 24-én, a Hajmási féle kerthelyiségben zártkörű nyári multságot rendeznek. Beléptidij személyenkint, 60 fill. Felülfizetések a jótékony cél érdekében köszönettel fogadtataak és hírlapilag nyugtáztatnak.

— **Festőművészek Baroson.** Két tehetség fiatal festőművész érkezett a napokban Barosra, nevezetesen Korcsok János, Lotz mester kiváló tanítványa és Feuerwerker Maró, ki tanulmányait München és Párisban végezte. Hozzánk Pécsről jöttek, hol több hónapon át szép sikerrel működtek, különösen a természet utáni arczkép festészetükkel. Nálunk is e végből keresik fel előkelőbb családainkat s kis pártfogás után, ha keresethez jutnak, ezél-

juk külföldre utazni, tanulmányaik gyarapítása végett.

— **Őszi időjárás.** Több napig tartó kánikulai meleg után vidékünkön is pár napig hirtelen hűvösre vált az idő, mint akár késő ősszel. Azonban, mint írják a lapok, Magyarország felső vidékén valóságos téli napok mutatkoztak mostanában. Így Turóczmegye felső járásában oly hideg napok jártak, hogy egyes házaknál már fűteni kezdtek, sőt fagy is volt.

— **Elégett gabona kazalok.** Mint halljuk, a mult napokban mintegy 80 szuloki gazda gabonája égett el a cséplés alkalmával. Nem tudjuk, hogy a cséplőgép tüzszikrájától-e, vagy más ok miatt keletkezett a tűz, de elég rossz szokás az, hogy oly sűrűen, közel egymáshoz rakják össze gabonájukat a cséplőgép közelébe, midőn a vállalkozó géptulajdonossal tömegesen csépettetik gabonájukat. A szulokiak kára intő példa legyen gazdáinknak.

— **Szerkesztő változás.** Benedek Elek, a kitűnő népszerű író, — ki bár rövid ideig, de nemes ambícióval, meleg hazaszeretettel szerkesztette lelkes gárdájával a Magyarság ezimű politikai napilapot, hathatósan karolva fel benne a székelyek ügyét, — e hó eleje körül megvált a Magyarság szerkesztői tisztjétől s helyét csiktoplóczai Lázár Elemér töltötte be. Megváltása oka a lap tulajdonosával, Győrffi Gyulával való meghasonlása volt. Hosszu elkeseredett levélben mondja el Benedek az okokat, mely miatt ott kellett hagyni a Magyarságot, melyet oly szeretettel szerkesztettek. Lapunk szűk tere miatt nem foglalkozhatunk a levél tartalmával, de röviden csak azt mondhatjuk, hogy Benedek nem érdemelte meg azt a kijátszást, a melyet okul kerestek távozására. Mi csak őszintén sajnáljuk távozását a Magyarság szerkesztőségéről.

— **A „Csokonyai Polg. Olvasókör”** f. évi augusztus hó 31-én grf. Széchenyi István és Kossuth Lajos szobrok javára a Pittner féle nagyvendéglőben műkedvelői színelőadással egybekötött zártkörű táncvizsgalmat rendez. Színre kerül ugyanis Gécey kitűnő népszinműve, az „Ördög mátkája”. Beléptidij a három elsősorra 1 K 60 fill. a többi ülőhely 1 K. 20 fill. állóhely 80 fill. Kezdeté este 8 órakor.

Más tekintetben azonban, mintha visszajáró lelke volna dédanyái egyikének, aki otthon ül rokkája mellett és neveli gyermekeit. Nem találkozhatunk vele a déli korzókon, a jégpályákon, a versenyeken, hanem a jól őrzött házitűzhely mellett, amazoknál sokkal élénkebb részt vesz minden kulturális, minden humanisztikus mozgalomban. A nevét nem iktatom ide, mert szerénysége fellázadna ellene.

Hát ez a jóságos arczu asszonyka mély megilletődéssel olvasta, látta a nyomort, a mely mind megdöbbentőbb mérveket ölt. Látta, olvasta, hogy mennyien éheznek, fáznak a munka híján: mennyien élnek úgy szent Isten szabad ege alatt, a honnét még egy kis reménység sem világít le rájuk: hogy majd csak jobbra fordul helyzetük.

Igaz, vannak jótékony egyletek, rendeznek jótékonyezélu multságokat a szűkölködők javára; de rendkívül találóan jegyezte meg a minapában egy budapesti lapban megjelent kedves nyílt levelében

— **A keoskeméti ev. ref. jogakadémia**n a beiratások szeptember hó 1—8-ig tartanak; 8—15-ig folyamodás útján a tanári kar, október 15-ig nyomós okból a jogakadémia igazgató-tanácsa adhat az utólagos felvételre engedélyt. Beiktatási díj 20., félévi tandíj 30 korona. Az alapvizsgálatok szeptember 1—15-ig tartatnak. Alapvizsgálati díj 24 korona. Táptintézeti díj havonként 15 korona.

— **A F. M. K. E. selmeczbányai közgyűlése.** Selmeczbányán a F. M. K. E. aug. 27-iki közgyűléséről nagyban készülődnek az ünnep rendező bizottságok a mult héten alakultak meg. Külön bizottságok intézik az elszállásolást, a város díszítését, a kirándulásokat, a társasbédet és a fáklyásmenetet. Láng Lajos, kereskedelmi miniszter, a kassa-oderbergi vasutal egyetértésben, a közgyűlés alkalmából, az egyesület tagjai számára aug. 20—31. napjaira érvényes kedvezményes utazási jegyeket engedélyezett, a melyek a magyar államvasutak és az üzletkezelésükben lévő helyi érdekű vasutak, valamint a kassa-oderbergi vasut magyar vonalain, az összes gyors, személy és egyes vonatokra érvényesek. A kedvezmény értelmében az egyesület tagjai másodosztályu jeggyel az I. osztályon, harmadosztályu jeggyel a II. osztályon és féláru másodosztályu jeggyel a III. osztályon utazhatnak. A kedvezmény a kiinduló állomásról Selmeczbányára és vissza való utazásra szól, de az utazás Budapest és a kassa-oderbergi vasut magyar vonalain is megtehető, ez esetben azonban Budapestről a rendeltetési állomásra vagy viszont, a kedvezményes menetjegy külön-külön váltandó meg. Clair Vilmos főtitkár fölkéri az egyesület tagjait, a kik a kedvezményt igénybevenni kívánják, hogy ezen szándékaikat az egyesület főtitkári hivatalánál (Nyitra) aug. 20-ig bejelenteni s egyben jegyeiket a társasbédre is megváltani (4 kor.) sziveskedjenek, hogy a rendezőség a résztvevők száma iránt kellően tájékozhasssa magát.

— **Tagadhatatlanul az első helyet foglalja el** ma a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé, úgy pótkávé gyanánt a babkávéhoz, valamint annak teljes pótlása

a nemzet csalogánya Blaháné, hogy az e-féle jótékonykodásokra való dekoratív előkészület akkora költséget igényel, a mely sok esetben a bevétel felét fölemészti.

Sőt ugyanez történik egyeseknél is vagy hogy rosszabb, Ónagysága teljes lelkiemelkedéssel fizeti le az ő 10 koronáját a belépő jegyért; de ugyanez ötletből letesz 20-szor, 40-szer 10 koronát az e jótékonyezélu multságra készült toilettért, a melynek anyaga nagyobb részét importált, külföldi produktum, sőt tán még a készítője is valamely bécsi vagy párisi cég.

Tenger pénzt adunk ki jótékonyosság örve alatt, de a voltaképeni célra alig jut pár htvány fillér.

Ezen a tarthatatlan állapoton törte az ő okos fejecskéjét, emésztette nemes szívét az én kedves barátnőm már nagy idők óta. És bántotta az is, hogy az efféle jótékonykodás csak amolyan átmeneti jellegű, szalmatüzként, fel-fellobbanó láng, a mely aztán csakhamar ismét kialszik,

T Á R C Z A.

Vásárt csaptam ...

*Vásárt csaptam a szívemmel, eladtam,
Egy csók volt az áldomás rá, megkaptam,
Hej istenem, de rossz alkut köttem!
Bolondozik az a kis lány énelem.*

*Megkérdeztem utoljára még egyszer,
Hogy mondja meg az igazat az egyszer.
Mosolyogva azt felelte, nem szeret,
Mosolyogva tépte ki a szívemet. —*

Erdősi Dezső.

Vizcsöppek.

Irta: **Kövér Ilma.**

Van nekem egy nagyon kedves barátnőm, aki tudását illetőleg esuespontján áll ama színvonalnak, a hova a felvilágosodott XX-ik század emelte a nőt.

kép. Ezt pedig annak a körülménynek köszöni, hogy egyéb előnyei mellett egyedül tartalmazza a babkávét és zamatját. Elsőrangú szaktekintélyek számtalan véleményei bizonyítják ezt. Pettenkofen, a hirneves tanár következőképpen nyilatkozik: „A kávéhoz hasonló ize álta minden egyéb kávépótlékot lényegesen felülmúlja.“ Mások azt mondják: „A pörkölt babkávét kiválóan átható illatával és ízével bír.“ „Zamatja különösen erős, kávészerű és tiszta.“ „Kimutatható mennyiségben és oly zamatos alkatrészeket tartalmaz, a melyek a babkávét tulajdonságai.“ „Többszörű kísérletek egyezően azt eredményezték, hogy a babkávéhoz igen közel álló készítménynek jelezhető.“ „Zamatos anyagok tartalmánál fogva a Kathreinerféle maláta kávé élvezet értéke a tulajdonképeni kávéhoz igen hasonló.“ stb. stb. Ezek után érthető, hogy kedveltsége és általános használata folyton növekszik és hogy mint izletes és egészséges családi kávé mindjobban befészkel magát.

— **Sok pénz** lenne megtakarítható, ha előforduló rosszulnélnél a megfelelő gyógyszer alkalmazatnék. Egy kitűnőnek bizonyult gyógy- és háziszor a Vértesgyógyász. Ferencz-pálkájára, melynek ennélfogva egy házban sem kellene hiányozni

C S A R N O K.

Somogyvármegye multját illető feljegyzések a nevezetesebb s főbb birtokosokról.

Dr. Csánky Dezső Magyarország történelmi földrajza, főt. Csányi Ferencz somogyvármegye mintafüzete nyomán írta:

Héjjas Dániel.

(Folytatás.)

Tamási család. Avagy később Tamási János erdélyi vajda után (élt a XV. század elején.) Vajdafiak családja; Birtok Kaposujvár és Hedrahely városát és 14 falut.

Török csal. (enyingi keményfalvi) 1467-ben Török Péter birtokába volt: Gereczkastély, Valkó, Györgyös, Araacs, Kis-Tarnóca, Györefalva. Valkó várost 1000 frtért vette meg Ujlaki Miklóstól. Horpácesal együtt 10 falut birtok. Szigetváron is voltak birtokosok.

Török es. volt (páti bakolnoki előnévvel) Kanizsa vidékén laktak, Somogy és Zalában is volt birtokuk.

Ujlaki es. birta Kaposujvár felét,

Permanens segély kellene itt sóhajtott föl barátnóm.

És kibontakozott elméjéből az a szép terv, a melylyel a mult év elején állt elbénk.

Mi, a kik nem áldozhatunk százakat, ezreket, mint pár tehetős nagylelkű emberbarát, hordjuk össze filléreinket a szükség enyhítésére.

Kezdetben szinte naivnak tűnt fel a terv, mely részleteiben ebből áll.

1901 január 1-től, 1902 január 1-ig tegyen ki-ki naponta 4 fillért egy perselybe vasárnaponként 6 fillért, a saját születése napján 36 fillért. Ez az év végén 16 koronára növekszik. 25x16 = 400 koronát tesz ki. Mert 25 egyént hódított meg szép tervére számára. Minden fölszólított készséggel vállalkozott, hogy belépjen a „Vizesöpp Társaságba“. Így nevezte el barátnóm a mi kis körünket.

(Folyt. köv.)

Szemes, Szöllős Győrök helységeket. Összes adójuk 1494-ben 337 és fél forint volt.

Véssei es. Tikos, Vése, Denes és Csokma pusztát birták 1474-ben.

Ziesi es. Ziesi (Zichy) Balázs 1435 Somogyvármegye alispánja volt, Zichy György, Dancsfi (Szerdahelyi) Pállal örökösödési szegődésre lépett 1478-ban Zies, Gyalod, Zala, ketye és Köp somogyi birtokokra nézve.

Zopa (berekfalvi, szt.-györgyi) más-ként berekfalvinak is hívták. Berekfalva, Domokoslaka, Szt.-György, Hedrahely, Henese, Gige falukban voltak birtokosok.

Összesen 728 birtokos nemes között oszlott meg a 939 falu és pusztá. Sok nemes család végkép kihalt, sok a házasság után más családi nevet vett fel. Különbözn ama régi időben a családi neveket — hely nevekkel cserélték fel.

Messzi nagy idő választ el minket ma őket azon időtől, de mégis jól esik

ezekkel a régi emberekkel foglalkozni, illetve róluk emlékezni.

Aki azt a kutfőt, melyből én merítettem ez adatokat, — t. i. dr. Csánky Dezső ur könyvét lapozgatja, — eltelik tisztelettel azon a tudós férfi iránt, aki e nehéz munkát végezte. Mint a méhek ezer és ezer virágról gyűjtik a mézet, úgy ezer és ezer okmányt olvasott át 100 és 100 levéltárat kutathatott át, míg azon adatokból megírta „Magyarország Történelmi Földrajzát“, melyből én jegyzetemet közöltem. Érdemes volna, aki teheti szerezzze meg e könyvet. Az összeg hazánkat illető jegyzetek 7 vastag kötetet tesznek ki.

Kuriozumkép felírom 1495-ben Somogyvármegye 11.085 frt. adót fizetett, 1901-ben Somogyvármegye 1.898. 079 frt. 24 kr. százszor annyinál is többet; utadó 377.855 korona, kutyaadó 20.236 kor., vagyis 10.118 frt., mely összeg 977 frt. kevesebb csak mint akkor az egész vármegye összes adója.

Képviselek

kik gázberendezések szerelésében jártasak, kerestetnek

A C E T Y L É N

világítási vállalatához.

Ajánlatok referenciák megjelölésével
KLINGER RICH.

Gumpoldskircheneri gép- és fémáru-gyár magyarországi telepe

Budapest, VII., Hernád-utca 43. sz.

„ACETYLÉN-UDVAR“ czimzendők.

Kertészeti
kiállításon
1892. Pécs.
Diszokmány.

Élővirágból

csokrok,
koszorúk,

Kertészeti
kiállításon
1892. Pécs.
Jutalomdíj.

idénykülönbség nélkül jó izléssel, bármily alakban, a leg-
jutányosabb áron készít

GYENIS LAJOS

műkertész **SZIGETVÁROTT**, Hosszu (rózsa) utca
saját háza és kertészetében.

☞ Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek. ☞

Sürgőnyezim: GYENIS Szigetvár.

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányú gyógyszer, mely az elvesztett erőt visszaadja. Mindnyájan, kik érte irnak, díjtalanul kapnak egy próbaküldeményt és egy száz oldalas könyvet, postán, jól becsomagolva. Ez a legesodálatraméltóbb „**Csoda gyógyszer**“, mely eddigelé is ezer és ezer embert mentett meg, kik ifjúkori kiesapongásaik következtében némi betegségekben és elvesztett férfierőben szenvedtek.

Ezen okból határozta el az intézet, mindenkinek egy csomag gyógyszert, egy magyarázó könyv kíséretében ingyen küldeni. Ezen házigyógyszerrel a betegség otthon is gyógyítható. És mindazok, kik ifjúkori hibás életmód, kiesapongások folytán krónikus bajokban és szellemi gyengeségekben szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat.

A gyógyszer közvetlen a beteg idegekre és szervekre hatván, csodálatra méltó eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öregek és ifjak irhatnak a „*State Medical Institute*“nak, az alább jegyzett címre alatt, ahonnan a csomag azonnal meg fog nekik küldetni.

Az intézet első sorban azokat óhajtja megmenteni, kik gyógykezelés végett otthonukat el nem hagyhatják. A próbaküldemény mutatja, hogy mily könnyen gyógyulhatunk ki otthon is ezen borzasztó betegségből. Az intézet kivételt nem tesz, mindenki irhat a gyógyszerért bárhol is, magyarul, mire neki postafordultával, diszkrétio alatt, ingyen egy gyógyszerküldemény magyarázó könyvvel együtt, küldetik meg.

Irjon Ön még ma. A küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tartamát senki sem gyanítja.

A levél következőképpen ezimzendő: **State Medical Institute, 6906. Elektron Building, Fort Wayne, Ind., Amerika** és minden levél bérmentesítendő.

Nagyobb mennyiségben jó minőségű
siller és fehér bor
literenkint **14—16 kr.** eladó
Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

„Védjegy“

F E R E N C Z PÁLINKA (SOSBORSZESZ)

Vértés gyógyszerész-féle

használatban a leghatásosabb. Feltétlen tisztasága következtében úgy külső, mint belső használatra mindenekelőtt legjobban alkalmas, különösen is a most annyira kedvelt gyurómódszerre (massage). Kitűnő sikerrel használtatik *köszvény, csusz, meg-hülések* ellen, *bénulások, ficamoknál, gyulladás és kelésnél* továbbá a *fejbőr erősítésére, valamint a száj tisztítására; belsőleg, gyomorgörcs, rosszullét, fejfájás* stb. ellen. Katonáknak, vadászoknak, turistáknak, levélhordóknak s általában sokat gyaloglóknak nélkülözhetetlen. Valódi csak a mellékelt védjeggyel. Egy üveg 30 fill. 1 és 2 korona. Kapható a gyógyszerertárakban, drogueriákban és fűszerkereskedésekben, **Barcson; Dörner S.** urnál s általában ott, hol plakátok a fenti védjeggyel láthatók. Valamint közvetlen

VÉRTES L. „SAS“-gyógyszertárában
LUGOSON.

33—50.

Hirdetések jutányos áron felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Jótéteménynek
bizonyul minden családban a

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé
használata.

Gondos házlásszony ne késlekedjék tovább ezt az egészséges kávé italt bevezetni.

A legajánlatosabb pótkávé és a legjobb és legkedveltebb pótlás a babkávé helyébe.

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé csakis az eredeti csomagokban valódi, a melyeken a »Kneipp« védjegy és a

Kathreiner
név rajta áll.